

گام آفتاب

ازمون شهریور جغرافیا

سال دهم

انسانی

۶۰۷۱۰۶۴

بہنام خالق دانا ساجی

۱ کدام عبارت موقعیت نسبی «کشور ایران» را به درستی بیان می‌کند؟

- ۱ از کشورهای جنوب غربی آسیا و در منطقه خاورمیانه قرار دارد.
۲ در نیمکره شرقی و در نیمه شمالی منطقه معتدله شمالی قرار دارد.
۳ به سبب دسترسی به بندر عباس با آب‌های اقیانوسی در ارتباط است.
۴ در نوار بیابانی نیمکره شمالی و در مجاورت مدار رأس‌السرطان قرار دارد.

۲ کدام گزینه، به ترتیب به پاسخ دو سؤال کلیدی «چطور» و «چه چیز»، در ارتباط با «دریاچه ارومیه» اشاره می‌کند؟

- ۱ حفر بی‌رویه چاه‌ها - کاهش بارش در حوضه آبریز دریاچه
۲ تغییر در میزان آب ورودی به دریاچه - گرم شدن عمومی هوا
۳ حفر بی‌رویه چاه‌ها در اطراف دریاچه - کاهش آب دریاچه
۴ تأمین آب دریاچه از طریق چشمه‌های کف - عبور رودهای ورودی از لایه‌های نمکی

۳ گام چهارم، دوم و سوم در یک پژوهش جغرافیایی به ترتیب کدام است؟

- ۱ نتیجه‌گیری - پردازش اطلاعات - جمع‌آوری اطلاعات
۲ پردازش اطلاعات - تدوین فرضیه - جمع‌آوری اطلاعات
۳ طرح سؤال - تدوین فرضیه - جمع‌آوری اطلاعات
۴ تدوین فرضیه - طرح سؤال - پردازش اطلاعات

۴ چه عاملی سبب می‌شود جغرافی‌دان با دید ترکیبی و کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کند و دید ترکیبی چگونه به او کمک می‌کند تا

پدیده‌ها را مورد مطالعه قرار دهد؟

- ۱ چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی - جامع
۲ عملکرد اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر - همه‌جانبه
۳ چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی - مجزا
۴ عملکرد اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر - جداگانه

۵ به ترتیب، پرسش‌نامه و مصاحبه مربوط به کدام روش جمع‌آوری اطلاعات است؟

- ۱ کتابخانه‌ای - میدانی
۲ میدانی - میدانی
۳ کتابخانه‌ای - کتابخانه‌ای
۴ میدانی - کتابخانه‌ای

۶ کدام گزینه تکمیل‌کننده عبارات زیر است؟

«واژه جغرافیا برای اولین بار توسط دانشمند یونانی ارائه شد و او جغرافیا را علم مطالعه تعریف می‌کند.»

- ۱ اراتوستن - زمین در جهت بهبود کیفیت زندگی انسان
۲ هرودت - شناخت ویژگی‌های طبیعی و انسانی و روابط بین آن‌ها در محیط
۳ اراتوستن - زمین به‌عنوان جایگاه انسان
۴ هرودت - شناخت ناشناخته‌های جهان هستی جهت بهبود زندگی خود

۷ کدام مورد ارتباط بین فرضیه‌های پژوهشگر و روش میدانی گردآوری اطلاعات را نشان می‌دهد؟

- ۱ فرضیه‌سازی از مراحل حساس پژوهش است و پژوهشگر برای گردآوری اطلاعات باید به محیط بیرون برود.
۲ فرضیه‌ها در پژوهش نقش راهنما را دارد و جغرافی‌دانان برای مطالعه و پاسخگویی به اطلاعات نیاز دارند.
۳ پژوهشگر باتوجه به مسئله‌ی خود اطلاعات مورد نیاز خود را از منابع به روش‌های مختلف به دست می‌آورد.
۴ فرضیه‌های ارائه شده و روش گردآوری اطلاعات به صورت میدانی به دانش و تجربیات پژوهشگر بستگی دارد.

۸ کدام گزینه از مراحل تحقیق و پژوهش در جغرافیا نیست؟

- ۱ جمع‌آوری اطلاعات
۲ کاربرد عملی اطلاعات
۳ تدوین فرضیه
۴ پردازش اطلاعات

۹ موقعیت جغرافیایی هر کشور از چه جهاتی بررسی می‌شود و گستردگی طول جغرافیایی ایران کدام است؟

- ۱ موقعیت ریاضی و موقعیت مطلق - ۴۴ تا ۶۳ طول غربی
۲ موقعیت ریاضی و موقعیت نسبی - ۴۴ تا ۶۳ طول شرقی
۳ موقعیت ریاضی و موقعیت مطلق - ۴۴ تا ۶۳ طول شرقی
۴ موقعیت مطلق و موقعیت نسبی - ۴۴ تا ۶۳ طول غربی

۱۰ براساس روش مطالعه در علم جغرافیا، کدام مورد با «عملکرد جغرافی‌دانان» مطابقت دارد؟

- ۱ جغرافی‌دانان، اصول و قوانین حاکم بر جو و تغییرات دما و بارش را بررسی می‌کنند.
۲ جغرافی‌دانان اقتصادی، روند تولید، توزیع و مصرف کالاها و خدمات در یک شهر را بررسی می‌کنند.
۳ جغرافی‌دانان روستایی، ویژگی گیاهان یک روستا را از نظر ساختمان و چگونگی رشد، بررسی می‌کنند.
۴ جغرافی‌دانان زیستی، پراکندگی جنگل‌های شمال ایران را در ارتباط با منابع آب آن منطقه، بررسی می‌کنند.

۱۱ تجزیه و تحلیل اطلاعات، نام کدام پژوهشی جغرافی دان می باشد؟

- ۱) پردازش اطلاعات ۲) نتیجه گیری و ارائه پیشنهاد ۳) جمع آوری اطلاعات ۴) تدوین فرضیه

۱۲ به ترتیب هر یک از دانش های علوم فضایی و هندسه در کدام شاخه فنون جغرافیایی استفاده می شوند و ژئومورفولوژی با کدام یک از علوم مرتبط است و جزء کدام یک از شاخه های علم جغرافیا است؟

- ۱) سنجش از دور، کارتوگرافی - خاک شناسی، طبیعی ۲) GIS، نقشه کشی - زمین شناسی، طبیعی
۳) کارتوگرافی، سنجش از دور - GIS، فنون جغرافیایی ۴) روش های کمی در جغرافیا، GIS - زمین شناسی، فنون جغرافیایی

۱۳ در ارتباط با شیوه مطالعه جغرافیایی، در کدام گزینه عبارتی ناهماهنگ با سایر عبارات بیان شده است؟

- ۱) فرضیه سازی، جهت دهی به فعالیت ها، ارائه پیشنهادها و خبرهای اولیه در چارچوب مسئله پژوهش
۲) بررسی نتایج پژوهش دیگران، تبیین مسئله با عبارت واضح، بیان اهمیت مسئله
۳) حذف اطلاعات غیر ضروری، تجزیه و تحلیل و طبقه بندی اطلاعات، حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش
۴) پاسخ به مسئله پژوهش، ارائه پیشنهادها، تأیید یا رد فرضیه

۱۴ در کدام مرحله، از مراحل پژوهش، پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد؟

- ۱) پردازش اطلاعات ۲) جمع آوری اطلاعات ۳) طرح سؤال و بیان مسئله ۴) نتیجه گیری و ارائه پیشنهادها

۱۵ تغییر محیط برای رفع نیاز انسان چه چیزی را پدید می آورد؟

- ۱) چشم انداز جغرافیایی ۲) محیط ۳) ناحیه جغرافیایی ۴) محیط جغرافیایی

پاسخنامه تشریحی

۱- موقعیت نسبی محل قرارگیری هر مکان نسبت به پدیده‌های طبیعی یا انسانی پیرامون خود است. در بین گزینه‌ها، عبارت گزینه «۱» بیانگر موقعیت نسبی است. سؤال «چطور» به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد، مانند: زمینه‌های به‌وجودآورنده این پدیده چیست؟ (حفر بی‌رویه چاه‌ها، گرم‌شدن عمومی هوا و ...). سؤال «چه چیز» بر ماهیت هر پدیده یا مسئله دلالت دارد؛ مثال: چه اتفاقی رخ داده است؟ (کاهش آب دریاچه).

۲- مراحل یک پژوهش جغرافیایی به ترتیب: ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱- طرح سؤال و بیان مسئله

۲- تدوین فرضیه

۳- جمع‌آوری اطلاعات

۴- پردازش اطلاعات

۵- نتیجه‌گیری

۳- چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی، سبب می‌شود جغرافی‌دان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کند و دید ترکیبی به جغرافی‌دان کمک می‌کند تا به‌طور همه‌جانبه و جامع، پدیده‌ها را مورد مطالعه قرار دهد.

۴- پرسش‌نامه، مصاحبه و مشاهده از جمله ابزارهای گردآوری اطلاعات در روش میدانی است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۵- واژه جغرافیا، که برای اولین بار توسط اراتوستن دانشمند یونانی ارائه شد؛ شامل کلمات *GEO* (زمین) و *GRAPHY* (ترسیم و توصیف) است. او جغرافیا را «علم مطالعه زمین به‌عنوان جایگاه انسان تعریف می‌کند».

۶- فرضیه‌های پژوهشگر به میزان دانش و تجربیات و سوابق پژوهشی در دسترس او بستگی دارد و او برای گردآوری اطلاعات از روش میدانی باید ابزار سنجش و اطلاعاتی خود را به میدان ببرد هرچه اطلاعات و دانش پژوهشگر بیشتر باشد اطلاعات جمع‌آوری شده دقیق‌تر خواهد بود. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۷- علم جغرافیا همانند سایر علوم برای رسیدن به پاسخ مسائلی که با آن روبه‌رو است به تحقیق و پژوهش می‌پردازد و این مراحل را طی می‌کند: ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱- طرح سؤال و بیان مسئله

۲- تدوین فرضیه

۳- جمع‌آوری اطلاعات

۴- پردازش اطلاعات

۵- نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها

۸- موقعیت جغرافیایی هر کشور از دو نظر قابل مطالعه است؛ موقعیت ریاضی (مطلق) و موقعیت نسبی. ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه در جنوب منطقه معتدله نیمکره شمالی و همچنین در ۴۴ تا ۶۳ درجه طول شرقی واقع شده است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۹- روش مطالعه علم جغرافیا مبتنی بر «کل‌نگری» است؛ از این‌رو، درحالی‌که جغرافی‌دانان، کل یک سیستم - یعنی محیط - را به‌صورت واحد مطالعه می‌کنند، پژوهشگران سایر رشته‌های علوم، اجزاء سیستم‌های موردنظر خود را به‌صورت مجزا و بدون در نظر گرفتن تأثیر آنها بر یکدیگر مورد بررسی قرار می‌دهند. تنها در گزینه چهار به تأثیر عوامل بر یکدیگر توجه شده است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۰- تجزیه و تحلیل اطلاعات، نام گام پردازش اطلاعات جغرافی‌دان می‌باشد. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۱- به ترتیب از علوم فضایی در «سنجش از دور و GIS»، و از هندسه در «نقشه‌کشی (کارتوگرافی)» بهره می‌گیرند. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

ژئومورفولوژی با علم زمین‌شناسی مرتبط است و جزء شاخه جغرافیای طبیعی است.

۱۲- حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش در مرحله «پردازش اطلاعات» صورت می‌گیرد، اما طبقه‌بندی اطلاعات مربوط به قبل از شروع پردازش می‌باشد. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: همه موارد مربوط به مرحله «تدوین فرضیه» می‌باشد.

گزینه «۲»: همه موارد مربوط به مرحله «طرح سؤال و بیان مسئله» می‌باشد.

گزینه «۴»: همه موارد مربوط به مرحله «نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها» می‌باشد.

۱۳- در گام اول پژوهش‌ها به طرح سؤال و بیان مسئله می‌پردازیم. نکته مورد توجه در این مرحله این است که پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد، به عبارت دیگر، مطالعه سابقه و پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران، مورد نیاز پژوهشگر است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

۱۴- انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند و در نتیجه محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود. در دهه‌های اخیر، فناوری به کمک انسان آمده و سبب شده است که انسان در محیط، تأثیر بسیاری بگذارد. فناوری‌های جدید، انسان را قادر به بهره‌برداری از اعماق زمین کرده و میزان دسترسی انسان را گسترش داده است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

پاسخ نامہ کلیدی

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴

۵	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴

۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴

۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴

گام آفتاب